Ontwerpbegroting 2026

Inhoud

Inleiding 3

Maatschappelijke weerbaarheid 5

Programmaplan 6

1. Brandweerzorg 7
2. Crisisbeheersing 11
3. GHOR 14
4. Bedrijfsvoering 16

Paragrafen 20

1. Inleiding 20
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 20
3. Financiering 26
4. Verbonden Partijen 29
5. Bedrijfsvoering 30
6. Onderhoud kapitaalgoederen 31

Financiële begroting en meerjarenraming 2026-2029 32

1. Uitgangspunten begroting 32
2. Ontwikkelingen begroting 2026 32
3. Recapitulatie meerjarenraming 2026-2029 34
4. Gemeentelijke bijdragen 34
5. Geprognosticeerde balans en financiële kengetallen 35

Inleiding

De beleidsvisie 2025 – 2028 en het onderliggende risicoprofiel schetsen een beeld van de wereld om ons heen en de situatie waarin de organisatie VRD haar werk uitvoert. Deze plannen geven richting aan onze opgaven voor 2026.

Tegelijktijdig is duidelijk dat de geopolitieke spanningen vragen om een versnelling van de uitvoering van de beleidsvisie. De versterking van de maatschappelijke weerbaarheid is een belangrijk thema. Dat komt verderop terug in deze begroting.

Grote maatschappelijke ontwikkelingen met effect op VRD

Geopolitieke spanningen lopen op en de Rijksoverheid roept op tot vergroten van de weerbaarheid in de samenleving. Daarbij zijn de veiligheidsregio's een onmisbare schakel. In dit licht is de kans op bijvoorbeeld een cyberverstoring en daarmee de langdurige uitval van vitale voorzieningen in onze samenleving erg groot.

De demografische druk in Drenthe, die aanzienlijk hoger is dan het landelijke gemiddelde, legt een zware last op ons arbeidspotentieel. Door de afname van het aantal jongeren en de toename van het aantal ouderen wordt de krapte op de arbeidsmarkt verder vergroot. Dit beïnvloedt ons dagelijks werk, onze operationele capaciteit en de inzetbaarheid van vrijwilligheid.

Flexibele organisatie, maar de rek is eruit

VRD is wendbaar en flexibel in de uitvoering van haar taken. De flexibele organisatie vangt veel veranderingen zelf op. In relatie tot de stevige maatschappelijke ontwikkelingen om ons heen, is de interne organisatie van de VRD op dit moment kwetsbaar. Dat heeft verschillende oorzaken:

- *Continuïteit van de organisatie is nog niet voldoende georganiseerd*
  Meer dan voorheen moeten we bedrijfscontinuïteitsmanagement onderdeel maken van onze bedrijfsvoering. Want een grote storing, calamiteit of ramp raakt onze organisatie zelf ook. Dat betekent dat we moeten gaan zorgen voor genoeg mensen met de juiste kennis binnen onze kritische organisatieprocessen.
- *Te weinig slagkracht in operationele leiding brandweer en crisisbeheersing*
  De operationele leiding staat de komende jaren onder druk. Ervaren en opgeleide mensen hebben de organisatie verlaten, zijn of gaan met pensioen of zijn uitgevallen. De mentale druk van het vak is ook merkbaar in deze functies.
- *Dekkingsplan voor de brandweer is theoretisch voldoende*
  Als één post uitvalt doordat er onvoldoende bezetting is, of doordat de post is uitgerukt voor een ander incident, er direct langere opkomsttijden zijn vanuit de omliggende posten die moeten bijspringen.

Leeswijzer

Deze begroting kenmerkt zich door een overzichtelijk indeling: brandweerzorg, crisisbeheersing, GHOR en bedrijfsvoering. Dat lijken op het eerste gezicht vier afzonderlijke onderdelen. Er is echter een grote verwevenheid en in deze begroting is dat ook zichtbaar. De begroting schetst ontwikkelingen en beleidsvoornemens. Het dagelijkse werk van de VRD is niet allemaal in tekst terug te lezen.

Tot slot

Nieuwe dreigingen en uitdagingen leiden ertoe dat we keuzes maken in de context en dynamiek van het moment waarin deze keuzes nodig zijn. Deze context kan korte tijd later alweer heel anders zijn. We kijken daarom naar de grotere lijnen. Wij maken keuzes op het moment dat deze nodig zijn.

Maatschappelijke weerbaarheid

In december 2024 heeft het kabinet een brief gestuurd naar de Tweede Kamer en alle burgemeesters. Hierin werd geïnformeerd dat onze veiligheid en vrijheid in tijden niet zo kwetsbaar is geweest. De kans dat Nederland betrokken zal raken bij een grootschalig gewapend conflict, stijgt. Er is ook gewaarschuwd voor andere dreigingen zoals extreem weer, cyberaanvallen en risico's voor belangrijke infrastructuur. Al deze dreigingen zijn onderkend in het regionaal risicoprofiel en het zorgrisicoprofiel en hebben een plek in de meerjarenbeleidsvisie 2025-2028. Deze oproep vraagt wel om een versnelling van de uitvoering van de beleidsvisie.

Het weerbaar maken van de Drentse samenleving is een gezamenlijke inspanning, waarbij een actieve stimulerende, faciliterende en soms uitvoerende rol voor de overheid is weggelegd. Om inspanningen goed op elkaar af te stemmen en personele en financiële middelen schaars zijn, heeft het algemeen bestuur de VRD gevraagd om een plan van aanpak op te stellen. De eerste visie is om samen met gemeenten, de VRD en maatschappelijke partners een programma voor 2025 en 2026 met betrekking tot maatschappelijke weerbaarheid te maken. Dit programma moet goed aansluiten bij de bestaande structuren en netwerken in de samenleving en het *naoberschap.* Het programmamanagement zal op onderdelen binnen het programma een sturende rol, maar op het geheel vooral een gidsende rol hebben, met een actieve informatiefunctie richting bestuur en samenleving.

Het inhoudelijk vormgeven van de maatschappelijke weerbaarheid hangt samen met de thema's van het regionaal risicoprofiel en het versneld uitvoeren van speerpunten van de beleidsvisie. Om die reden zal het nodig zijn om incidenteel extra middelen beschikbaar te maken.

Programmaplan

1. Brandweerzorg

In 2026 wordt het meerjarig verandertraject ‘Programma Toekomstbestendige Brandweerzorg’ verder doorontwikkeld en uitgerold. Dit programma zorgt ervoor dat we in de toekomst goede brandweerzorg blijven leveren. We houden in dit programma expliciet rekening met een acceptabele belasting van brandweermensen en beheersbare kosten van brandweerzorg in zijn totaliteit. We bereiden ons op die manier voor op een toekomstbestendige brandweerzorg.

Verder moeten we ons blijven inspannen aan de veranderende omstandigheden en ontwikkelingen van de wereld. In de huidige tijd heerst er groeiende bezorgdheid over de snel veranderende geopolitieke wereld en de impact daarvan op VRD en haar mensen. De dynamiek van internationale relaties, conflicten en economische veranderingen kunnen directe gevolgen hebben voor de VRD. Ook de gevolgen van extreme weersomstandigheden stellen de VRD voor nieuwe uitdagingen. De noodzaak om zich aan te passen aan deze veranderende omstandigheden vereist niet alleen extra training en middelen, maar ook het blijvend actualiseren van de strategieën die worden gebruikt. Daar wordt in 2026 weer volop aan gewerkt.

Klimaatadaptatie en natuurbrandbeheersing

Klimaatverandering veroorzaakt steeds vaker weerextremen, zoals extreme droogte afgewisseld met langdurige natte periodes. Deze verandering veroorzaakt daarmee ook grotere veiligheidsrisico's. Door de stijgende temperaturen en veranderende neerslagpatronen worden veel gebieden droger, wat de kans op natuurbranden vergroot. Deze branden kunnen verwoestend zijn voor zowel de natuur als de mens. Beperking van deze risico's is vooral mogelijk door het nemen van preventieve maatregelen in de inrichting van het landschap. Vanuit het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) is subsidie toegekend om de bluswatervoorziening in de natuur uit te breiden. In 2026 zijn extra bluswatervoorzieningen in de natuur beschikbaar die kunnen worden gebruikt ten tijde van een natuurbrand. Ook wordt in 2026 de Drentse uitwerking van de landelijke visie op Natuurbrandbeheersing inclusief het bijbehorende uitvoeringsplan in uitvoering gebracht. Tot slot wordt intern samengewerkt met team crisisbeheersing op het snijvlak van deze opgave.

Investering in kennisverzameling en -overdracht

De energietransitie is van groot maatschappelijk belang, maar draagt ook specifieke veiligheidsrisico's in zich voor de samenleving en brandweer. Elektrische voertuigen, zonnepanelen en buurtbatterijen kunnen bijvoorbeeld brandgevaar opleveren als ze niet correct worden geïnstalleerd of onderhouden. Daarnaast is er een verhoogd risico op chemische branden en explosies, vooral bij het gebruik van waterstof en andere alternatieve brandstoffen. De brandweer moet zich aanpassen aan deze nieuwe risico's. De ontwikkelingen gaan alleen zo snel dat het voor de brandweer niet meer mogelijk is om zelf alle kennis en expertise te hebben. Om deskundig te kunnen blijven adviseren over nieuwe fysieke risico's in de samenleving moet VRD betrokken blijven in deze ontwikkelingen.

Samenwerken en kennisdelen is noodzakelijk. In 2026 zijn (nieuwe) kennisnetwerken beschikbaar die wij kunnen inzetten om de calamiteiten die ontstaan op een veilige manier te bestrijden. Deze kennisnetwerken gaan specifiek in 2026 van groot belang zijn. De ontwikkelingen van de afgelopen

jaren in de energietransitie en de bijkomende effecten die daaraan gekoppeld zijn, gaan in 2026 meer en meer zichtbaar worden. Het is om die reden essentieel dat we blijvend energie steken om deze kennisverzameling en -overdacht mogelijk te maken om voorbereid te zijn op de toekomst.

Krapte operationele leiding

Personeelsverloop zet in toenemende mate de bedrijfsvoering binnen de brandweer onder druk. Deze druk doet zich vooral voor bij het team vakbekwaamheid en bij de operationele leiding waar een tekort aan brandweerofficieren is ontstaan. Om deze druk op te vangen heeft de VRD een plan geformuleerd hoe de samenwerking, nieuwe instroom en aangepaste werkwijze het huidige verloop kan compenseren. Wegens beperkte beschikbaarheid van landelijke opleidingsplekken kan in 2026 een nieuwe instroom van mensen beginnen aan hun opleiding voor (hoofd) officier van dienst. Dit houdt in dat zij vanaf 2027 inzetbaar zijn. Tot die tijd blijft de inzet van operationele leiding kwetsbaar.

Programma Toekomstbestendige Brandweerzorg

In het ‘Programma Toekomstbestendige Brandweerzorg’ benoemen we vier belangrijke onderdelen:

1. De behapbare basis: Een goede balans tussen de noodzakelijke kennis en vaardigheden voor het basis brandweeroptreden en de mogelijkheden van onze brandweermensen.
2. Ondersteuning (op afstand): De mogelijkheden om deskundige kennis en vaardigheden acuut te delen.
3. Samenleving betrekken: Meer capaciteit uit de samenleving benutten.
4. Vitale brandweerposten: Een aantrekkelijke en veilige werkomgeving voor (potentiële) brandweermensen (vitale brandweerposten).

In 2026 worden de volgende stappen ondernomen:

Behapbare basis

De behapbare basis richt zich op het in balans brengen van de vakbekwaamheidslast (opgeleid worden en geoefend blijven) van brandweermensen op de posten door het takenpakket af te stemmen op de inzetpraktijk. De uniforme taakinvulling van Drentse brandweerposten verandert naar een gedifferentieerde taakinvulling met een gelijkwaardig veiligheidsniveau. In voorgaande jaren zijn al verschillende pilots uitgevoerd, zoals ‘uitrukken op maat’ en ‘hulp bij waterongevallen’, hierdoor is draagvlak gecreëerd voor deze verandering. In 2026 starten we met een pilot op het thema ‘werken op hoogte en rietkapbrandbestrijding’ waarbij deze ingewikkelde taak (die tot op heden tot het basistakenpakket behoorde) te centraliseren. Het takenpakket wordt dan belegd bij enkele posten die affiniteit hebben met deze taak. Daarnaast wordt in 2026 waarschijnlijk gestart met een nieuw concept voor de opleiding manschap. De opleiding wordt modulair, waarbij het mogelijk is om de opleiding beter af te stemmen bij de mogelijkheden van de kandidaat en de behoefte van de organisatie.

Ondersteuning (op afstand)

Samen met andere veiligheidsregio's en onze meldkamer in Noord-Nederland wordt in 2026 een eerste verkenning gemaakt voor het opzetten van een operationeel centrum voor de brandweer. Dit centrum moet gaan bijdragen aan de kwaliteit van incidentbestrijding op straat. De juiste informatie op het juiste moment aanbieden draagt bij aan de effectiviteit en veiligheid van besluitvormingsprocessen op straat. In 2026 worden de eerste contouren zichtbaar. Gelijktijdig aan de op- en inrichting van het operationeel centrum vindt het live ondersteuning bieden, dat is gestart door eerdere pilots, in 2026 al plaats. Resultaten van deze pilots worden verwerk in de verkenning van een operationeel centrum. Deze ontwikkeling kan geplaatst worden in de bredere ontwikkelen rondom kennis gedreven en informatiegericht werken. Daarom wordt er nauw samengewerkt met ontwikkelingen zoals het VIK dat speelt binnen crisisbeheersing. Het informatiegestuurd werken wordt de komende jaren binnen het VIK verder doorontwikkeld.

Drones

De inzet van drones is niet meer weg te denken uit onze wereld. Tussen 2024 en 2026 wordt middels een pilot onderzocht op welke wijze deze technologie van meerwaarde kan zijn en hoe het ons helpt inzicht bij incidenten en crisis te vergroten. In 2026 gaat de VRD door met experimenteren met digitale verkenningsmiddelen, waaronder met drones en rov's (*remotely operated vehicles*) op het water. Tegelijkertijd wordt in 2026 de pilot met betrekking tot de inzet van drones geëvalueerd. Afhankelijk van de uitkomst hiervan worden keuzes gemaakt over het structureel maken van deze taak. Dit kan effecten hebben op de begrotingen van de jaren opvolgend.

Samenleving betrekken

Brandweerposten bevinden zich vaak midden in de samenleving, wat hen een cruciale rol geeft in de gemeenschap. Ze zijn niet alleen strategisch geplaatst om snel te kunnen reageren op noodsituaties, maar fungeren ook als een herkenbaar en toegankelijk punt voor burgers. Drenthe is een landelijk gebied en kent, op brandweerkazerne Emmen na, een brandweer op basis van vrijwilligheid. Op basis van de demografie (vergrijzing) neemt het aantal potentiële brandweervrijwilligers af de komende jaren. Deze trends verschillen per post maar de algemene trend is aanwezig. Hulp vanuit de samenleving is dan ook van grote waarde binnen Drenthe. In 2026 starten we kleinschalige pilots om te onderzoeken welke vrijwillige energie er in de Drentse samenleving aanwezig is om de brandweerzorg in Drenthe te verbeteren. Op die manier wordt gekeken of we de samenleving nog beter kunnen betrekken bij de brandweerzorg in Drenthe.

Ook het omgekeerd geldt. We onderzoeken niet alleen hoe we de samenleving beter kunnen betrekken bij de brandweerzorg. Ook verkennen we in 2026 welke rol de brandweer kan hebben bij de verhoging van de maatschappelijke weerbaarheid. De posten kunnen dienen als uitvalbasis (*resilience point*) als de stroom, het water en/of internet in de Drentse samenleving is uitgevallen. Dit vraagt niet alleen iets van de huisvesting van de brandweer, maar ook van onze crisisorganisatie. Voor 2026 betekent dit dat we inzichtelijk moeten maken welke aanpassingen nodig zijn om de brandweerposten voor te bereiden op deze taak. Hierin vindt samenwerking plaats met de crisisorganisatie op het snijvlak van deze opgave.

Vitale brandweerposten

Fysieke en mentale gezondheid is belangrijk voor duurzame inzetbaarheid van brandweermensen. Vanzelfsprekend vraagt het vak een goede fysieke fitheid, maar is mentale fitheid even zo belangrijk. Mensen die zich mentaal en fysiek gezond voelen zijn beter in staat hun werk te doen. In 2025 wordt een landelijke regeling omtrent PTSS vastgesteld. Deze regeling moet worden geïmplementeerd in ons eigen beleid. Dit brengt financiële gevolgen met zich mee. In 2026 ligt er een afgerond beleid rondom mentale weerbaarheid. Ook worden in 2026 de eerste stappen gezet naar een meer passende brandweerkeuring om diversiteit binnen de brandweer te bevorderen.

Financiën Programma Brandweerzorg

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Programma Brandweerzorg							
Incidentbestrijding	Baten	9	6	7	7	7	7
Techniek en Logistiek	Baten	28	32	22	22	22	22
Huisvesting	Baten	83	55	59	59	59	59
MNN	Baten	65	65	65	65	65	65
Investeringen	Baten	321	119	119	119	119	119
Saldo baten	**Saldo**	**504**	**276**	**272**	**272**	**272**	**272**
Incidentbestrijding	Lasten	-10.048	-9.912	-11.334	-11.599	-11.766	-11.923
Operationele informatievoorziening	Lasten	-834	-1.033	-225	-225	-225	-225
Techniek en logistiek	Lasten	-3.246	-2.975	-3.074	-3.074	-3.074	-3.074
Vakbekwaamheid	Lasten	-4.243	-4.610	-4.252	-4.252	-4.252	-4.252
Risicobeheersing	Lasten	-2.501	-2.434	-2.552	-2.552	-2.552	-2.552
Huisvesting	Lasten	-617	-516	-531	-531	-531	-531
MNN	Lasten	-967	-847	-867	-918	-952	-987
Investeringen	Lasten	-3.432	-4.205	-4.478	-4.538	-4.598	-4.598
Saldo Lasten	**Saldo**	**-25.889**	**-26.531**	**-27.313**	**-27.689**	**-27.950**	**-28.143**
Totaal programma Brandweerzorg		**-25.384**	**-26.255**	**-27.041**	**-27.417**	**-27.678**	**-27.870**

Toelichting bij de tabel:
- De kapitaalslasten nemen toe conform eerdere afspraken.
- Door ontwikkeling van loonkosten nemen de kosten voor MMN en Incidentbestrijding toe

Hier wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:
- Onder Incidentbestrijding worden de kosten van de vrijwilligers en de medewerkers op de meldkamer verantwoord.
- Onder Operationele informatievoorziening zijn de kosten opgenomen voor soft- en hardware voor navigatie en paraatheidsystemen.
- Onder Techniek en logistiek staan de kosten voor het onderhoud materieel.
- Onder Vakbekwaamheid staan de kosten voor het opleiden en oefenen van het repressieve brandweerpersoneel.
- Onder Risicobeheersing worden de kosten verantwoord voor (brand)veilig leven. De kosten bestaan uit het geven van voorlichting onder meer op scholen en het voeren van campagnes, zoals de Bock-campagne.
- Onder MNN wordt ons aandeel in de kosten voor de Meldkamer Noord Nederland verantwoord.
- Onder Huisvesting worden de kosten verantwoord voor het beheer en onderhoud van de verschillende brandweerposten, voor zover dat de verantwoordelijkheid is van de VRD als gebruiker.
- Onder de Investeringen worden de kosten van vervanging van het materieel verantwoord.

2. Crisisbeheersing

De teams Crisisbeheersing en GHOR spannen zich in om rampen en crises te voorkomen, zo klein mogelijk te houden of zo snel mogelijk te beheersen. Dat doen we in nauwe samenwerking met netwerkpartners die medebepalend zijn voor de slagkracht van de VRD. Uitgangspunten van crisisbeheersing zijn een flexibel crisis opschalingsmodel, een breed crisisnetwerk en een goed voorbereide crisisorganisatie en accuraat informatiemanagement. In 2026 wordt dat verder doorontwikkeld en verstevigd.

Informatiegestuurde veiligheid

Crisisbeheersing is in de afgelopen tien jaar naar een hoger niveau getild. De versterkingsgelden BDUR hebben daar een impuls aan gegeven. We verschuiven steeds meer van reageren op grote incidenten naar een alerte signaleringsorganisatie. Op die manier kunnen we ons beter voorbereiden op risico's en dreigingen. Toch blijft een sterke responsorganisatie nodig voor onverwachte situaties. In dit proces is informatie een sleutelbegrip: juiste en betrouwbare informatie, in samenhang, ontsloten voor de crisisorganisaties van VRD, gemeenten en partners. Daarom gaan we ook in 2026 door met het versterken en doorontwikkelen van onze informatiepositie. Hierin is een grote rol voor het VIK weggelegd, omdat het zowel tijdens kort- als langdurende verstoringen en crises een rol kan spelen in de aanvulling op de informatiepositie. Deze versterking is van belang voor crises in Drenthe. Maar ook voor de samenwerking op bovenregionaal en landelijk niveau, bij dreigingen en crises die de regiogrens overschrijden. We verbinden lokale, regionale en landelijke informatiebronnen.

Er is ook een landelijk versterkingsproces om met de 25 veiligheidsregio's en landelijke partijen tot uniformiteit te komen. Dat bereiken we stap voor stap. Met beschikbare BDUR-middelen zetten we deze ontwikkeling ook in 2026 voort. De ambitie is om met 3Noord tot meer samenwerking te komen en ook de dienstverlening buiten kantoortijden te verlenen.

Krapte operationele leiding

Eerder werd het tekort aan opgeleide brandweerofficieren geduid. Ook in de multidisciplinaire piketten is het ijs dun. Hier moet de bezetting worden versterkt en moet de vijver waaruit gevist wordt, groter worden. Dat doen we door op verantwoorde wijze ook collega's met een niet traditionele achtergrond te benaderen, op te leiden en te begeleiden. Verder wordt verkend op welke manier hierin nog slimmer kan worden samengewerkt met de buurregio's (interregionale piketten). We verwachten dat de maatregelen die we in 2025 nemen in 2026 leiden tot een robuustere crisisorganisatie. In de rollen waarin dat past wordt meer ingezet op digitale nabijheid in plaats van fysieke nabijheid.

Continuïteit crisisorganisatie

Als gevolg van personeelstekort moeten we op zoek naar alternatieve oplossingen voor het bevorderen van de continuïteit van de crisisorganisatie. Interne continuïteit is onmisbaar. Dit geldt niet enkel voor de VRD, maar ook de gemeenten. In de weerbaarheidsaanpak die eerder in deze begroting benoemd is, bundelen we krachten, onverlet de eigen verantwoordelijkheden. In 2025 wordt stap voor stap duidelijk welke investeringen nodig zijn en wat er binnen de begroting(en) mogelijk is.

Klimaatadaptatie

Klimaatverandering heeft grote gevolgen voor onze omgeving. Dit is onder ‘Brandweerzorg’ al aangestipt. Een groot gevolg van klimaatverandering is het toenemende risico op natuurbranden. Om ons op de gevolgen van natuurbranden voor te bereiden, werken we ook in 2026 nauw samen met de brandweer. Tezamen zetten we ons in bij het bereiken van de doelstellingen. Tot slot wordt aangesloten bij de bredere weerbaarheidsaanpak.

Evacuatieregio Drenthe

Drenthe is aangewezen als een evacuatieregio bij een (dreigende) overstroming. Dit betekent dat we ons moeten voorbereiden op het opvangen van evacués wanneer elders in het land mensen voor het water op de vlucht moeten. Er worden in 2025 en 2026 plannen gemaakt om Drenthe hierop voor te bereiden. We leggen een relatie met de uitvoering van de weerbaarheidsopgave. We gaan verder werken aan het doel om zo snel mogelijk een callcenter actief te hebben die vraag en aanbod van tijdelijke woonruimte bij elkaar brengt. Daarnaast denken we samen met gemeenten na over een netwerk van locaties waarvan de bewoners weten dat zij daar hulp kunnen vragen of aanbieden (*resilience points*).

Uniform Kwaliteitsniveau voor Bevolkingszorg

Het landelijk opgestelde Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB) is leidend voor Drenthe. Dat is ook vastgesteld door het algemeen bestuur. Drenthe haakt aan op deze landelijk ontwikkelingen en kent binnen crisisbeheersing haar eigen project. In 2026 wordt het regionaal projectplan UKB geïmplementeerd bij de Drentse gemeenten.

Geen prioriteit voor internationale samenwerking

Drenthe is een grensregio. Dat betekent dat er samen met aangrenzende, Duitse regio’s een wederzijdse verantwoordelijkheid is ten aanzien van gezondheid en veiligheid tijdens incidenten en crises. Internationale samenwerking is eerder als aandachtspunt voor de toekomst genoteerd. Toch concluderen we dat dit onderwerp, door onvoldoende capaciteit in tijd en menskracht, geen prioriteit krijgt. De operationele samenwerking die we momenteel hebben met Duitse hulpdiensten blijft onverminderd bestaan.

Financiën Programma Crisisbeheersing

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Programma Crisisbeheersing							
Crisisbeheersing	Baten	1.635	1.522	2.056	2.056	2.056	2.056
Saldo baten	**Saldo**	**1.635**	**1.522**	**2.056**	**2.056**	**2.056**	**2.056**
Crisisbeheersing	Lasten	-2.266	-2.154	-2.380	-2.380	-2.380	-2.380
Saldo lasten	**Saldo**	**-2.266**	**-2.154**	**-2.380**	**-2.380**	**-2.380**	**-2.380**
Totaal programma Crisisbeheersing		**-632**	**-633**	**-325**	**-325**	**-325**	**-325**

Hier wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:

- Onder het programma Crisisbeheersing worden de kosten verantwoord voor het in stand houden van de Drentse crisisorganisatie. Bijvoorbeeld de kosten voor de zelftest en oefenen in de veiligheidsketen.
- De van het Rijk ontvangen middelen voor de Versterking Crisisbeheersing.

3. GHOR

Zorgcontinuïteit in de keten

Het zorglandschap verandert en staat onder druk. Er is sprake van dubbele vergrijzing, mensen worden ouder en dat gaat gepaard met een toenemende zorgvraag in onze samenleving. Daarnaast is er sprake van een krimpende arbeidsmarkt. Het tekort in de zorg loopt verder op. Veel zorg verplaatst zich van de intramurale zorginstelling richting de eigen leefomgeving. Dit maakt de zorg kwetsbaar en meer complex om in beeld te krijgen. De toegang tot de zorg is niet langer vanzelfsprekend. Deze ontwikkelingen op zichzelf zorgen voor grote uitdagingen voor de continuïteit in de zorgketen. Een crisis of verstoring daarbovenop maakt dat de keten acuut onder druk komt te staan.

In deze groter wordende opgaven en met de beperkte capaciteit die we beschikbaar hebben, investeren we verder in de crisispreparatie van de zorg. Daarbij is samenwerken in het netwerk en in Noord-Nederland cruciaal. Om beter voorbereid te zijn op een crisis of verstoring in de zorg, gaan we in 2026 investeren in een programma om de veerkracht van de niet-acute zorg te bevorderen, ondersteunen en in beeld te krijgen. Dit programma bestaat uit de volgende aspecten, te weten:

1. Scholing en bewustwording met praktische trainingen en scenario oefeningen;
2. Ondersteuning met hulpmiddelen zoals crisisprotocollen en checklists;
3. Onderlinge samenwerking en netwerken bijvoorbeeld door VVT kennisdagen Noord-Nederland;
4. Informatiemanagement door het verbinden van kleine zorgaanbieders met centrale informatiekanalen voor actuele crisissituaties;
5. Rolverduidelijking waarin er zorg is voor heldere afspraken over de verwachtingen, taken en verantwoordelijkheden van de GHOR en ‘kleine’ zorgaanbieders.

Ook werken we in 2026 aan een netwerk, waarin de acute zorginstellingen worden verbonden met de kleinere niet-acute zorginstellingen om de samenwerking onderling te versterken. Dit komt ten goede aan de weerbaarheid van de gehele gezondheidsinfrastructuur.

De GHOR levert vanuit geneeskundig perspectief ook input op het plan van aanpak met betrekking tot het vergroten van maatschappelijke weerbaarheid. Dit vraagt om een goede samenwerking binnen de keten. In het actuele zorgrisicoprofiel is ‘Weerbaarheid’ en de voorbereiding op verschillende crisis typen een belangrijk thema. Samen met de ketenpartners uit de acute- en niet-acute zorg worden de verschillende crisis scenario’s doorleefd, doorontwikkeld en voorbereid. Tot slot blijven we continu monitoren op knelpunten rondom de continuïteit binnen de zorgketen. We signaleren knelpunten en adresseren deze.

In 2026 werken we verder aan de doorontwikkeling op het gebied van informatievoorziening, netcentrisch werken en data-gestuurd werken, zodat er tijdens een crisis sprake is van een goede informatievoorziening van de zorgketen richting het Algemeen Bestuur.

Tot slot adviseren we proactief en kwalitatief gemeenten bij evenementen en complexe aanvragen binnen de omgevingswet op het gebied van omgevingsveiligheid.

Financiën Programma GHOR

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Programma GHOR							
GHOR	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo baten	**Saldo**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
GHOR	Lasten	-1.469	-1.566	-1.605	-1.669	-1.721	-1.774
Saldo lasten	**Saldo**	**-1.469**	**-1.566**	**-1.605**	**-1.669**	**-1.721**	**-1.774**
Totaal programma GHOR		**-1.469**	**-1.566**	**-1.605**	**-1.669**	**-1.721**	**-1.774**

Toelichting bij de tabel:
- Door ontwikkeling van loonkosten nemen de kosten voor de GHOR toe.

Hier wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:

- Onder de GHOR staan de kosten voor de dienstverleningsovereenkomst met de GGD.

4. Bedrijfsvoering

Robuuste organisatie

De hedendaagse ontwikkelingen vragen om een weerbare en veerkrachtige samenleving. Wij kunnen de samenleving alleen ondersteunen als ook wijzelf weerbaar en veerkrachtig zijn. Dit vraagt om een robuuste organisatie. Dit is een organisatie die bestand is tegen onverwachte crises en verstoringen. Het heeft voldoende buffers en flexibiliteit ingebouwd om te reageren op crises en verstoringen en is in staat daarna de draad zo snel mogelijk weer op te pakken. In een wereld die voortdurend verandert door technologische vooruitgang, geopolitieke verschuivingen en klimaatveranderingen, is het belangrijk om een robuuste organisatie te blijven. Dit is een constante uitdaging. Het vraagt om continu mee te bewegen met de ontwikkelingen op de wereld en gebruikte strategieën blijvend te evalueren en aan te passen. Voor 2026 betekent dit het volgende:

Weerbare organisatie

Voor Drenthe staan we paraat met de brandweer en de crisisorganisatie om te zorgen dat de continuïteit van de samenleving zo weinig mogelijk verstoord wordt. Hiervoor is het belangrijk dat de VRD onder alle omstandigheden door kan gaan. Door bedrijfscontinuïteitsmanagement onderdeel te maken van onze bedrijfsvoering zorgen we ervoor dat als het licht in Drenthe uitvalt, het bij de VRD blijft branden.

Dat betekent dat we moeten gaan zorgen voor genoeg mensen met de juiste kennis binnen onze kritische organisatieprocessen. En dat we ook op zo'n kritisch moment toegang houden tot belangrijke informatie. Het waarborgen van betrouwbare en veilige data-infrastructuren en het verbeteren van de datakwaliteit zijn dan ook essentiële onderdelen van onze strategie. Een weerbare en veerkrachtige organisatie vereist een goed doordacht crisismanagementplan en interne continuïteitsplannen. In 2026 gaan de VRD en GGD door met het verder prepareren van de eigen bedrijfscontinuïteitsplannen. We maken plannen up-to-date en beoefenen ze.

Arbeidsmarkt

De demografische druk in Drenthe, die aanzienlijk hoger is dan het landelijke gemiddelde, legt een zware last op ons arbeidspotentieel. Dit beïnvloedt ons dagelijks werk, onze operationele capaciteit en de inzetbaarheid van vrijwilligheid. De huidige schaarste vraagt dan ook om andere keuzes en een andere *mindset*.

We hebben inzicht in de kwaliteiten en ontwikkelwensen van onze medewerkers. We hebben helder waar ontwikkelpotentieel aanwezig is, waardoor we talenten gericht kunnen inzetten op de plekken waar dat het meest nodig is. Het inzetten van medewerkers op verschillende functies en het onderling overnemen van werkzaamheden vermindert onze kwetsbaarheid en versterkt de robuustheid van onze organisatie. We doen dit bijvoorbeeld in het loopbaantraject voor centralisten van de Meldkamer Noord-Nederland (MNN). Zij krijgen de mogelijkheid om via een stage binnen de VRD werkervaring op te doen binnen een andere functie. Als zij uiteindelijk willen doorstromen, worden de kennis en talenten van de centralist ingezet daar waar dat op dat moment het beste past, binnen de eigen organisatie.

Toch is het niet meer mogelijk om alles zelf intern op te vangen. Daarom moeten we voor de invulling van kwetsbare functies actief de samenwerking opzoeken met andere partijen buiten de organisatie. Ook is aantrekken van jong talent een prioriteit. Een goed opgezet traineeprogramma is van belang om nieuw potentieel te werven en toekomstige functies binnen de organisatie in te vullen. Tot slot maken we gebruik van nieuwe technologische ontwikkelingen, zoals AI, om te onderzoeken of onder andere repetitieve taken geautomatiseerd kunnen worden. Dit helpt niet alleen om efficiënter te werken. Het verlicht ook de werkdruk.

Kennisgedreven werken

Kennisgedreven werken betekent simpelweg dat we op een systematische manier data verzamelen, beheren, analyseren, interpreteren en gebruiken om te leren, verbeteren en beslissingen te nemen. Hierdoor krijgt kennis en informatie uit data een nadrukkelijkere plek naast kennis uit ervaring of statische informatiebronnen.

Kennisgedreven werken is in de tegenwoordige tijd onmisbaar om effectief en efficiënt te opereren. Door beslissingen te baseren op data en opgedane ervaringen, zijn we in staat om trends en patronen te identificeren, beter geïnformeerde keuzes te maken en up-to-date blijven in een snel veranderende wereld. We maken op deze manier het werk van bijvoorbeeld de brandweer meer behapbaar, door kennis en informatie op de juiste manier beschikbaar te stellen (ondersteuning op afstand). De informatiepositie ondersteunt niet enkel de brandweer, maar ook tijdens andere crises of ongeregeldheden is het mogelijk live ondersteuning te bieden. Door gebruik te maken van data en informatie kunnen hulpdiensten beter inschatten wat er nodig is en sneller en effectiever reageren. We veranderen hiermee van een doe-organisatie naar een meer kennis- en adviesorganisatie. In 2026 gaan we verder met het doorontwikkelen van het kennisgedreven werken. We maken daarbij gebruik van nieuwe technologieën, zoals AI.

Toekomstgericht werkgeverschap

Het realiseren van een robuuste organisatie is niet mogelijk zonder te investeren in toekomstgericht werkgeverschap. Het voortdurend investeren in eigen medewerkers is belangrijk. Op die manier beschikken zij namelijk over de nieuwste vaardigheden en kennis om effectief te reageren op verstoringen en crises. Daarnaast richt toekomstgericht werkgeverschap zich op het bevorderen van een inclusieve en flexibele werkomgeving. In 2026 worden de volgende lijnen uitgezet voor de doorontwikkeling van toekomstgericht werkgeverschap:

Weerbare werknemers

Een weerbare organisatie functioneert niet zonder weerbare werknemers. Een weerbare werknemer is in staat om effectief om te gaan met stress, veranderingen en tegenslagen, zowel op het werk als in hun privéleven. Dit omvat het ontwikkelen van veerkracht. Dit betekent dat ze kunnen terugveren na negatieve gebeurtenissen en zich kunnen aanpassen aan onverwachte omstandigheden. De VRD heeft in 2026 blijvend aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van werknemers, het bevorderen van een ondersteunende werkomgeving en het versterken van mentale veerkracht. Mede door het vergroten van de interne veerkracht van werknemers zijn we in tijden van crises, (natuur)rampen of andere verstoringen in staat als organisatie overeind te blijven.

Veranderd vakmanschap

Vakmanschap betekent dat wij werk leveren van hoge kwaliteit. Hier hechten wij grote waarde aan. Blijven investeren in de ontwikkeling van het vakmanschap van onze huidige medewerkers is belangrijk. Dit omvat zowel vakinhoudelijke opleidingen als het versterken van toekomstgerichte (digitale) vaardigheden. Het stimuleert enerzijds de persoonlijke en professionele groei. Anderzijds zijn zij in staat om bij te blijven met de huidige technologische ontwikkelingen. Deze investeringen zorgen ervoor dat medewerkers hun bijdrage aan de organisatie kunnen blijven leveren en breder inzetbaar worden.

Huisvesting

Onze huisvesting is onderdeel van de samenleving. Wij bieden een werkomgeving die bijdraagt aan de inzet voor een veilige leefomgeving. Het gebruik van huisvesting is de afgelopen jaren veranderd. Dit betekent iets voor de huisvestingstrategieën. We volgen daarin de behoeftes van de organisatie, medewerkers en ketenpartners. De huisvesting is waar mogelijk flexibel en faciliteert hiermee de wendbare netwerkorganisatie. Het kan voor toekomstgebruik ook betekenen dat er bepaalde aanpassingen en/of keuzes worden gemaakt die van invloed zijn op hoe de huisvesting is georganiseerd. Dit wordt samen met de GDD verkend en uitgevoerd.

Verder is in 2025 bestuurlijk gesproken over de huisvesting van de brandweer en is er een nieuwe visie ‘huisvesting brandweer Drenthe’ vastgesteld. In 2026 werken we deze visie verder uit. Gezien de complexiteit van dit vraagstuk wordt samen met de Drentse gemeenten gewerkt aan het concretiseren van de doelen voor de komende jaren.

Duurzaamheid

Naast het feit dat klimaatverandering effect heeft op de hulpverleningstaken van de VRD, heeft de VRD als overheidsinstelling ook een maatschappelijke rol en voorbeeldfunctie naar de samenleving. Duurzaamheidsbeleid gaat verder dan maatregelen op het gebied van huisvesting en mobiliteit. De VRD heeft daarom voor duurzaamheid een programmaplan opgesteld ‘Duurzaamheid 2025-2030’. In dit programma staat als uitgangspunt dat in 2030 duurzaam denken en handelen bij de VRD vanzelfsprekend is. In 2026 is het vanzelfsprekend om duurzaamheid mee te nemen in de keuzes die we maken en in onze manier van werken. Waar het in het verleden een vraag was of iets duurzaam was, is in 2026 duurzaamheid een standaardonderdeel in alle keuzes die worden gemaakt binnen de VRD en GGD.

Financiën Programma Bedrijfsvoering

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Programma Bedrijfsvoering							
ICT	Baten	225	225	225	225	225	225
Organisatie	Baten	456	1.138	1.147	1.147	1.147	1.147
Huisvesting	Baten	937	1.004	949	949	949	949
Personeel	Baten	165	0	0	0	0	0
Saldo baten	**Saldo**	**1.783**	**2.366**	**2.321**	**2.321**	**2.321**	**2.321**
ICT	Lasten	-1.683	-2.007	-2.076	-2.076	-2.076	-2.076
Organisatie	Lasten	-5.363	-6.326	-7.168	-7.168	-7.168	-7.168
Huisvesting	Lasten	-1.902	-1.986	-1.970	-1.970	-1.970	-1.970
Personeel	Lasten	-2.756	-933	-1.037	-1.037	-1.037	-1.037
Saldo lasten	**Saldo**	**-11.705**	**-11.253**	**-12.250**	**-12.250**	**-12.250**	**-12.250**
Totaal programma Bedrijfsvoering		**-9.923**	**-8.887**	**-9.929**	**-9.929**	**-9.929**	**-9.929**

Hier wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:

- Onder de kosten van ICT worden de kosten verstaan voor het beheer, onderhoud en vervanging van de informatiesystemen.
- Onder Organisatiekosten zijn de facilitaire kosten, landelijke contributies, kosten salaris- en financieel systeem verantwoord.
- Onder Investeringen staan de kosten van automatisering hardware.
- Onder Personeel worden de overige personeelskosten verantwoord.

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de dekkingsmiddelen die de VRD ter beschikking staan voor de uitvoering van de taken. Het betreft hier de gemeentelijke- en de rijksbijdrage. Onder de post overige kosten is opgenomen de nog aan producten toe te wijzen compensatie voor prijsontwikkeling.

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dekkingsbronnen							
Gemeentelijke bijdrage	Baten	31.578	33.583	33.973	36.183	37.693	39.093
Bdur	Baten	6.182	5.836	6.110	6.110	6.110	6.110
Overige inkomsten	Baten	434		707	707	707	707
Saldo baten	**Saldo**	**38.194**	**39.419**	**40.790**	**43.000**	**44.510**	**45.910**
Overige kosten	Lasten	-88	-1.861	-1.139	-2.909	-4.105	-5.259
Heffing vennootschapsbelasting	Lasten	0	0	0			
Onvoorzien	Lasten	0	0	0			
Saldo lasten	**Saldo**	**-88**	**-1.861**	**-1.139**	**-2.909**	**-4.105**	**-5.259**
Totaal aan dekkingsbronnen		**38.106**	**37.558**	**39.651**	**40.091**	**40.405**	**40.651**
Resultaat voor bestemming		**699**	**218**	**752**	**752**	**752**	**752**
Mutatie reserves	L/B	135	-218	-752	-752	-752	-752
Resultaat na bestemming		**834**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting bij de tabel:

- De gemeentelijke bijdrage neemt toe op basis van loon- en prijsstijgingen.
- De post overige kosten zoals hierboven aangegeven bevat de nog niet verdeelde middelen voor loon- en prijsontwikkeling.

Paragrafen

1. Inleiding

De van toepassing zijnde paragrafen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording voor de VRD zijn:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Verbonden partijen
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalsgoederen

De paragrafen Grondbeleid en Lokale heffingen zijn niet van toepassing voor de VRD.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen de risico's waar geen maatregelen voor zijn getroffen en de weerstandscapaciteit die de gemeenschappelijke regeling heeft om de niet begrote kosten op te vangen.

De paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is als volgt opgebouwd:

- Risicobeleid
- Weerstandscapaciteit
- Risico-inventarisatie per 31 december 2024
- Weerstandspositie
- Kengetallen

2.1 Risicobeleid

De werkgroep GRIP op GR-en, bestaande uit Drentse griffiers en VDG-bestuur, heeft de notitie 'Samen werken voor Drenthe' opgesteld. In de notitie, die vanaf 2022 van toepassing is voor de gemeenschappelijke regelingen, worden ten aanzien van de weerstandsparagraaf de volgende werkafspraken gemaakt:

1. Weerstandscapaciteit is aanwezig bij de deelnemers en in beperkte mate bij de gemeenschappelijke regeling.
2. Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regelingen vermeldt in de begroting het verschil tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen in totaal en naar rato voor de afzonderlijke deelnemers.
3. Een algemene reserve is toegestaan om ontwikkelingen in het loon- en prijspeil af te dekken, met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.
4. Als de verwachting is dat de ontwikkelingen in het loon- en prijspeil boven de maximale omvang van 2,5% uitkomt, is afwijken van de richtlijn van 2,5% mogelijk. Hiervoor doet het DB van de gemeenschappelijke regeling een gemotiveerd voorstel aan het algemeen bestuur.
5. Het bedrag boven het vastgestelde maximum van de algemene reserve, vloeit naar rato van de deelnemersbijdrage terug naar de deelnemers.

De Veiligheidsregio Drenthe heeft deze afspraken in zijn geheel overgenomen en uitgevoerd.

2.2 Weerstandscapaciteit

Voor het berekenen van de weerstandscapaciteit mag op basis van de richtlijnen van het Gemeenschappelijk financieel Toezichtkader (GTK) alleen de Algemene Reserve worden meegenomen.

De weerstandscapaciteit geeft aan in welke mate de VRD in staat is de risico's in financiële zin op te vangen. Op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe" heeft de Algemene Reserve van de VRD een bestemming gekregen en kan deze alleen worden ingezet voor het opvangen van loon- en prijsontwikkelingen.

De VRD heeft daardoor zelf geen beschikbaar weerstandsvermogen. De hoogte van de reserve loon- en prijsontwikkelingen bedraagt maximaal 2,5% van de totale begrote lasten, zijnde 2,5% van € 41.759.605 = € 1.043.990.

In onderstaande tabel is de stand van de reserves voor resultaatbestemming 2024 weergegeven:

Bestemmingsreserves	Eindbalans 31-dec-23	Resultaat Bestemming (besluit AB)	Beginbalans 1-jan-24	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans 31-dec-24
Reserve loon- en prijsontwikkeling	0	408.000	408.000	0	0	408.000
Reserve Versterking Crisisbeheersing	429.000	271.000	700.000	86.523	0	786.523
Reserve Rampenpot	250.459	0	250.459	0	0	250.459
Reserve Nieuw leren	50.626	0	50.626	0	-50.626	0
Reserve Versterking VRD-begroting 2023	84.231	0	84.231	0	-38.468	45.763
Reserve LMS	500.000	0	500.000	0	0	500.000
Reserve Goed Werkgeverschap	409.907	0	409.907	3.510	-136.379	277.038
Saldo bestemmingsreserves	**1.724.223**	**679.000**	**2.403.223**	**90.033**	**-225.473**	**2.267.783**

2.3 Risico-inventarisatie per 31 december 2024

Risico	Risicokans	Impact	Bedrag
Algemeen			
Klimaateffecten	zeer groot	zeer groot	1.125.000
Beschikbaarheid en prijs van energie	gemiddeld	groot	375.000
Arbeidsmarktproblematiek	groot	groot	525.000
Financieel/economisch			
Loonontwikkelingen boven compensatie	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Prijsontwikkelingen boven compensatie	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Onverwachte ontwikkeling groot brandweermaterieel	zeer groot	groot	675.000
Rentebeeld Europese Centrale Bank (ECB)	klein	groot	225.000
Huisvesting			
Ontwikkelingen huisvesting	gemiddeld	gemiddeld	150.000
ICT en informatievoorziening			
Digitale verstoring/Cybercrime	groot	groot	525.000
Brandweer			
Verstoring van het huidige opleiding- en oefenensysteem	gemiddeld	groot	375.000
Niet gedekte risico's voor de brandweermensen	groot	groot	525.000
Totaal risico's			**4.800.000**

Uit bovenstaande tabel blijkt dat alle risico's zijn gewogen naar de kans dat ze zich kunnen voordoen en de financiële impact die ze voor de VRD kunnen hebben. Op geld gewaardeerd betekent dit een bedrag van € 4.800.000. Bij het inventariseren van de risico's hebben wij het voorzichtigheidsprincipe in acht genomen. Dit betekent dat wij rekening houden met alle mogelijke risico's op balansdatum. Risico's doen zich normaal gesproken niet gelijktijdig voor.

Risico's algemeen

Klimaateffecten

De ontwikkelingen in het klimaat hebben invloed op de primaire processen van de brandweer. Het risico op grotere calamiteiten als gevolg van klimaatontwikkelingen neemt toe, wat zorgt voor extra inzet van vrijwilligers en middelen. Langdurige inzet heeft effect op de inzetbaarheid van personeel en de continuïteit van de operationele leiding. Deze staan al onderdruk en komen hierdoor verder onder druk te staan. Bij de inzet van de brandweer op deze grotere calamiteiten staat daarnaast het reguliere proces onder druk.

Beschikbaarheid en prijs van energie

De gas- en elektriciteitsprijzen zijn de afgelopen tijd gestabiliseerd. De energiemarkt wordt nog steeds beïnvloed door diverse externe factoren zoals geopolitieke spanningen, klimaatverandering en de wereldwijde vraag naar energie. Dit heeft effect op de beschikbaarheid van gas en elektriciteit.

Daarnaast is het belangrijk om rekening te houden met de wereldwijde ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en de overgang naar een duurzamer energiesysteem. Dit kan op lange termijn stabiliteit brengen, maar in de overgangsperiode kan het ook leiden tot fluctuaties in de prijzen van traditionele energiebronnen, zoals gas en andere brandstoffen.

Arbeidsmarktproblematiek

In de huidige arbeidsmarkt zien we steeds vaker uitdagingen bij het invullen van vacatures, doordat het beschikbare potentieel blijft afnemen. Dit vergroot het risico dat onze dienstverlening onder druk komt te staan wanneer we niet tijdig de juiste mensen op de juiste plek krijgen. De effecten hiervan zijn inmiddels merkbaar, met stijgende kosten voor werving, inhuur en langere inwerkperiodes. Dit vraagt om meer creativiteit en aanpassingen binnen onze organisatie om wendbaar te blijven en de continuïteit van onze dienstverlening te waarborgen.

Risico's financieel/economisch

Loonontwikkelingen boven compensatie

De bestemmingsreserve loon- en prijsontwikkelingen is maximaal 2,5% van de begrote lasten op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe". Voor de loonontwikkelingen in de begroting wordt uitgegaan van de CPB reeksen; Prijs Bruto binnenlandsproduct, Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers. De stand van de bestemmingsreserve per 31 december 2024 is € 408.000. Als de werkelijke loonontwikkeling hoger zijn dan de meegegeven compensatie ontstaat er een tekort, de reserve is dan de eerste opvang.

Prijsontwikkelingen boven compensatie

De bestemmingsreserve loon- en prijsontwikkelingen is maximaal 2,5% van de begrote lasten op basis van de notitie "Samen werken voor Drenthe". Voor de prijsontwikkelingen in de begroting wordt uitgegaan van de CPB reeksen; Prijs Bruto binnenlandsproduct, Prijs overheidsconsumptie beloning werknemers. In de begroting 2024 is de meegekregen compensatie van de gemeenten voor prijsontwikkelingen verwerkt. Hogere prijsontwikkeling door inflatoire ontwikkelingen zoals zich de laatste jaren in de markt hebben voorgedaan kunnen leiden tot hogere kosten. Als deze kosten hoger zijn dan de ontvangen compensatie wordt een beroep gedaan op de reserve loon- en prijsontwikkelingen.

Onverwachte ontwikkelingen groot brandweermaterieel

Ten aanzien van het groot brandweermaterieel worden we meer en meer geconfronteerd met ontwikkelingen waarop niet te sturen is. Hieronder vallen de aanbestedingstrajecten die veelal langer duren dan verwacht. Om het vervangende materieel langer in stand te houden worden daardoor extra kosten gemaakt. Ook snelle veranderingen op technisch vlak spelen hier een rol, meestal leiden deze ontwikkelingen tot een hogere vervangingsprijs.

Rentebeleid Europese Centrale Bank (ECB)

In 2024 lijken de effecten van het rentebeleid van de ECB enigszins te stabiliseren. Hoewel de renteverhogingen in 2023 bedoeld waren om de hoge inflatie te beteugelen, tonen de recente ontwikkelingen een gematigder rentestijging, waardoor het risico op sterk oplopende rentekosten kleiner is geworden. Desondanks blijft er een risico bestaan dat stijgende prijzen effect hebben op onze financieringsbehoefte en leiden tot een toename van onze leningenportefeuille. Het blijft daarom essentieel om zorgvuldig te monitoren en onze financiële strategie hierin te laten meebewegen.

Risico’s huisvesting

Ontwikkelingen huisvesting

Onze huisvesting is een cruciale factor voor onze bedrijfsvoering. Het gebouw aan de Mien-Ruysweg vertoont steeds vaker tekenen van overbelasting en onderhoudsachterstand. Deze risico’s benadrukken de noodzaak van een duurzame huisvestingsstrategie om operationele verstoringen en oplopende kosten te voorkomen. Daarnaast lopen wij risico’s bij stagnatie in de bouw van nieuwe kazernes. Dit kan leiden tot hogere kosten voor het langer in stand houden van bestaande locaties of het huren van tijdelijke voorzieningen voor materieel.

Risico’s ICT en informatievoorziening

Digitale verstoring/Cybercrime

De snelle ontwikkelingen in ICT bieden kansen, maar vergroten ook de risico’s van digitale verstoringen en cybercrime. Onze toenemende afhankelijkheid van digitale systemen maakt ons kwetsbaar voor incidenten zoals stroomuitval, hacking of datadiefstal. Dergelijke verstoringen kunnen grote gevolgen hebben voor onze primaire processen, vooral voor de continuïteit van de acute hulpverlening. Het blijft essentieel om te investeren in cyberbeveiliging, back-upsystemen en crisisplannen om de impact van digitale dreigingen te minimaliseren.

Risico’s brandweer

Verstoring van het huidige opleiding- en oefensysteem

De maatschappelijke trend dat mensen zich steeds minder lang binden is ook bij vrijwilligers te merken: zij nemen eerder afscheid van de organisatie. Dit brengt het risico met zich mee dat er een tekort ontstaat aan geschoolde en geoefende vrijwilligers. Om voldoende brandweermensen beschikbaar te hebben voor de primaire taken van de organisatie moeten hogere kosten worden gemaakt voor opleiden en oefenen. Het aanbod van scholing, door BON en NIPV, staat onder druk waardoor niet alle rollen tijdig ingevuld kunnen worden.

Niet gedekte risico's voor de brandweermensen

Het werk voor de brandweer brengt inherente risico's met zich mee, waarbij de vraag blijft of deze voldoende zijn afgedekt binnen de huidige afspraken. Beroep gerelateerde ziekten, zoals langdurige blootstelling aan gevaarlijke stoffen en de impact van fysieke en mentale belasting, vormen een groeiende zorg. Dit vraagt om voortdurende aandacht voor preventieve maatregelen, passende vergoedingen en beleid dat inspeelt op nieuwe inzichten rondom beroepsrisico's en gezondheidsschade.

2.4 Weerstandspositie

De weerstandspositie wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio wordt, overeenkomstig de regels in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) berekend door het aanwezige weerstandsvermogen te delen door de financiële totaalwaardering van de risico's.

Het Nederlands Instituut voor Risicomanagement (NARIS) heeft een beoordelingsmatrix opgesteld om de weerstandsratio te kunnen kwalificeren.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
> 2	Uitstekend
1,4 - 2	Ruim voldoende
1 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende

Door het ontbreken van weerstandsvermogen bij de VRD is de ratio voor de VRD 0. De VRD is onvoldoende in staat om de mogelijke risico's zelf op te vangen en zal bij het zich voordoen van deze risico's een beroep doen op de bij gemeenten aanwezige weerstandscapaciteit.

Gemeente	Benodigd weerstandsvermogen
Aa en Hunze	274.599
Assen	569.290
Borger-Odoorn	259.615
Coevorden	383.008
Emmen	1.213.309
Hoogeveen	462.001
Meppel	289.469
Midden Drenthe	340.467
Noordenveld	281.597
Tynaarlo	277.619
Westerveld	214.382
De Wolden	234.644
Totaal	**4.800.000**

2.5 Kengetallen

De BBV schrijft een verplichte set van vijf financiële kengetallen voor. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de VRD. Naast het opnemen van deze kengetallen vindt ook een beoordeling plaats van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie. Door middel van de genoemde kengetallen wordt 'de structureel en reëel sluitende begroting' onderbouwd. Hierna volgt een overzicht van de kengetallen.

Om een beeld te krijgen van de financiële positie van de VRD zijn vier voor ons verplichte toepasbare financiële kengetallen ontwikkeld:

1. netto schuldquote
2. solvabiliteit
3. taakvelden
4. structurele exploitatieruimte

Netto schuldquote/ Netto schuldquote gecorrigeerd

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRD ten opzichte van de totale inkomsten en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

	2026	**2027**
Langlopende schulden	23.220.557	19.591.757
Kortlopende schulden	4.107.227	6.170.257
Financiele activa	2.369	1.468
Vorderingen	1.677.324	1.677.324
Liquide middelen	250.000	250.000
Subtotaal	**29.257.477**	**27.690.807**
Totale baten	-45.438.563	-47.648.563
Netto schuldquote	**-55,9%**	**-50,0%**

	2026	**2025**
Langlopende schulden	23.220.557	19.591.757
Kortlopende schulden	4.107.227	6.170.257
Vorderingen	1.677.324	1.677.324
Liquide middelen	250.000	250.000
Subtotaal	**29.255.108**	**27.689.338**
Totale baten	-45.438.563	-47.648.563
Netto schuldquote gecorrigeerd	**-55,9%**	**-50,0%**

De VNG heeft als richtlijn een norm van maximaal 130% voor de schuldquote. Daar blijft de VRD ruim onder.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VRD in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid.

Solvabiliteitsratio	
2026	9,0
2027	10,9
2028	9,7
2029	9,7

Structurele exploitatieruimte

In de begroting 2026 en volgende jaren wordt een storting gedaan in de reserves. De structurele exploitatieruimte is daarom in 2026 positief.

Structurele exploitatieruimte	
2026	1,84%
2027	1,75%
2028	1,69%
2029	1,64%

3. Financiering

3.1 Wet fido

Het Rijk stelt regels aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld ze mogen lenen voor een periode van maximaal 1 jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar. Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren).

3.2 Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten van de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld tot 8,2% van de totale lasten (€ 45.450.000,-) van de programmabegroting. Voor 2026 bedraagt de limiet € 3,726 miljoen. In de onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de voor de komende jaren weergeven. Uitgaande van de geldende limieten zal in 2027 worden overgegaan tot het aantrekken van een nieuwe langlopende lening.

	Berekening kasgeldlimiet (bedrag * € 1.000)	2026	2027	2028	2029
1	*Toegestane kasgeldlimiet*				
	* In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	* In bedrag	-3.726	-3.907	-4.031	-4.146
2	Omvang vlottende schuld				
3	Vlottende middelen	6.170	1.840	4.762	7.827
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld	6.170	1.840	4.762	7.827
	Toegestane kasgeldlimiet	-3.726	-3.907	-4.031	-4.146
	Ruimte	**2.444**	**-2.067**	**731**	**3.681**

	Berekening kasgeldlimiet (bedrag * € 1.000)	2026 1e kwartaal	2026 2e kwartaal	2026 3e kwartaal	2026 4e kwartaal
1	*Toegestane kasgeldlimiet*				
	* In procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	* In bedrag	-3.694	-3.700	-3.716	-3.726
2	Omvang vlottende schuld				
3	Vlottende middelen	4.107	4.622	5.137	6.170
	Toets kasgeldlimiet				
4	Totaal netto vlottende schuld	4.107	4.622	5.137	6.170
	Toegestane kasgeldlimiet	-3.694	-3.700	-3.716	-3.726
	Ruimte	**413**	**922**	**1.421**	**2.444**

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor de VRD komt het neer op een bedrag van € 9,1 miljoen. Het renterisico is gelijk aan de jaarlijkse aflossing op de langlopende leningen voor de VRD € 3,6 miljoen. Hierdoor blijft de VRD binnen de berekende norm.

Kasstroom/Emu overzicht

In het stabiliteitspact binnen de Europese Unie is afgesproken dat een tekort voor de totale overheidssector niet hoger dan 3 procent van het bruto binnenlands product (BBP) mag zijn. Een goede informatievoorziening is essentieel voor het monitoren en beheersen van het EMU-saldo.

Tabel EMU saldo

nr.	Omschrijving (bedragen 8 € 1.000)	2025	2026	2027	2028
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit de reserves (zie BBV, artikel 17c)	752	752	752	752
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.400	3.250	3.150	3.000
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa, die op de balans worden geactiveerd	2.300	1.850	4.750	6.065
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa, voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, en woonrijpmaken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie : Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen ed.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten :				
	a. Gaat u effect verkopen ? (ja/nee)	neen	neen	neen	neen
	b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**1.852**	**2.152**	**-848**	**-2.313**

Kasstroomoverzicht	2025	2026	2027	2028
Resultaat voor reserves	752.011	752.011	752.011	752.011
Operationele activiteiten	**752.011**	**752.011**	**752.011**	**752.011**
Investeringen	2.300.000	1.850.000	4.750.000	6.065.000
Afschrijvingen	3.400.000	3.250.000	3.150.000	3.000.000
Mutatie Voorzieningen	-	-	-	-
Saldo	**1.100.000**	**1.400.000**	**-1.600.000**	**-3.065.000**
Financieringsactiviteiten	**1.852.011**	**2.152.011**	**-847.989**	**-2.312.989**
Aflossing leningen	3.628.799	3.628.799	3.628.799	4.628.799
Mutatie Uitgezette leningen	-	-	10.000.000	-
Mutatie Vorderingen	208.560	-	-5.000.000	-
Mutatie Overlopenden activa		-	-	-
Mutatie kortlopende schulden	-3.837.360	-3.628.799	-8.628.799	-4.628.799
Mutatie reserves		-		
Saldo	**-0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie liquide middelen	**126.442**	**-**	**-**	**-**
Liquide middelen	**376.442**	**250.000**	**250.000**	**250.000**
Stand 1 januari	376.442	250.000	250.000	250.000
Stand 31 december	250.000	250.000	250.000	250.000

4. Verbonden Partijen

4.1 Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRD een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRD aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRD vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRD **geen** verbonden partijen. Hieronder worden de partijen waarmee de VRD een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

4.2 Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Fryslân en Groningen, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON holding B.V. De BON holding B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. en de Flexpool B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen).

4.3 Nederlands Instituut voor Publieke Veiligheid

Dit is de organisatie die de krachten bundelt op het terrein van de publieke veiligheid in Nederland. Klimatologische, digitale, maatschappelijke en internationale ontwikkelingen brengen Nederland nieuwe typen crises en complexe maatschappelijke vraagstukken. Het Instituut wordt bestuurd door de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Het NIPV levert onder andere een bijdrage aan de brandweeropleidingen en het delen van informatie en expertise. Ook houdt het NIPV zich bezig met het verwerven en beheren van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. Een deel van de geldstroom aan het NIPV komt bij de veiligheidsregio's vandaan, daarom betaalt de VRD jaarlijks een contributie.

Samenwerkingspartijen

De VRD kan haar taken beter uitvoeren in samenwerking met andere partijen. De beste resultaten uit samenwerking zijn te behalen als de betrokken partijen zich vanzelfsprekend met elkaar verbonden voelen, bijvoorbeeld vanwege gemeenschappelijke waarden of belangen. Kwaliteit- en resultaatverbetering staan voorop.

Voorbeelden van samenwerking zijn:

- dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Tynaarlo voor de uitvoering van de salarisadministratie
- dienstverleningsovereenkomst met GGD Drenthe voor de administratievoering van de GHOR
- samenwerkingsovereenkomst met Veiligheidsregio Fryslân en Groningen voor de uitvoering van de personeelsadministratie voor het personeel van de MKNN dat werkt voor de drie Veiligheidsregio's. samenwerkingsovereenkomst Zorg- en VeiligheidsHuis Drenthe (Pijofach, AB besluit 3-10-2018).

5. Bedrijfsvoering

5.1 Rechtmatigheidsverantwoording

VRD heeft als publieke organisatie de wettelijke en maatschappelijke taak om zorg te dragen voor de toetsing van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de financiële handelingen. Deze toetsing is noodzakelijk om de uitgaven beheersbaar te houden en de kwaliteit van de geleverde diensten te kunnen garanderen. Daarnaast moet VRD verantwoording afleggen over het voldoen aan wet- en regelgeving (compliance). Om aan te kunnen tonen dat VRD rechtmatig en doelmatig heeft gehandeld wordt jaarlijks een intern controleplan opgesteld. Met dit interne controleplan wil VRD aantonen dat processen op orde zijn, de kwaliteit is gewaarborgd en risico’s worden beheerst, maar ook dat integer en kostenbewust wordt gehandeld met publiek geld.

Na afloop van het boekjaar legt VRD verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten in de jaarrekening. Onderdeel van de jaarrekening is vanaf het jaar 2023 de rechtmatigheidsverantwoording. Het Dagelijks Bestuur geeft in deze rechtmatigheidsverantwoording aan of in overeenstemming met wet- en regelgeving is gehandeld. Hiervoor zijn afspraken gemaakt met het Algemeen Bestuur. Zo is er een verantwoordingsgrens afgesproken, is het normenkader vastgesteld en is de financiële verordening GGD en VRD aangevuld met afspraken over de rechtmatigheidsverantwoording.

5.2 Verantwoordingsgrens VRD

Het AB van de VRD heeft in de vergadering van 14 december 2022 de kaders voor de rechtmatigheidsverantwoording vastgesteld. De verantwoordingsgrens is vastgesteld op 3% van de totale lasten (inclusief dotaties aan de reserves). Dat betekent dat het AB geïnformeerd wordt over fouten en onzekerheden die boven deze grens liggen.

Rechtmatigheidsverantwoording	Percentage	Totale lasten (incl.dotatie reserves)*	Verantwoordings-grens
Fouten	3%	45.439.000	1.363.170
Onzekerheden	3%	45.439.000	1.363.170

* o.b.v. begroting 2026.

6. Onderhoud kapitaalgoederen

6.1 Kapitaallasten materieel

Er wordt in de bijdrage van de basisbrandweerzorg uitgegaan van een bijdrage in het materieel op basis van het materieel vervangingsplan. De basis hiervoor is het overgenomen materieel van de gemeenten. De VRD moet binnen deze bijdrage zorgdragen voor de financiering en vervanging van het materieel. Op basis van de afgelopen jaren zullen de afschrijvingslasten de komende jaren stijgen. Hiervoor is jaarlijks een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 60.000,- noodzakelijk.

6.2 Huisvesting

Gesprekken met een aantal gemeenten lopen nog over de wijze waarop de huisvesting geregeld wordt en wat hier de financiële gevolgen van zijn. Dit wordt vervolgd in de komende jaren.

6.3 Investeringen

Voor 2026 en verder staan de volgende investeringen gepland.

Investeringsprogramma				
	2026	2027	2028	2029
Gebouwen				
Huisvesting	0	0	350.000	0
Inrichting	0	0	0	0
Vervoermiddelen				
Voertuigen	1.045.000	1.385.000	3.250.000	5.000.000
Inventaris rijdend materiaal	715.000	100.000	890.000	890.000
Machines, apparaten en installaties				
ICT	130.000	95.000	40.000	40.000
Materieel duiken	15.000	10.000	10.000	10.000
Ademlucht	25.000	0	85.000	0
Overige				
Kleding	180.000	190.000	125.000	125.000
Telecommunicatie	190.000	70.000	0	0
Overige	0	0	0	1
Totaal aan investeringen	**2.300.000**	**1.850.000**	**4.750.000**	**6.065.001**

Financiële begroting en meerjarenraming 2026-2029

1. Uitgangspunten begroting

De begroting voor 2026 en de meerjarenraming zijn opgesteld op basis van de uitgangspunten uit het document “Samen werken voor Drenthe”. Bij de opstelling van de meerjarenraming is rekening gehouden met loon- en prijsontwikkelingen, zodat de financiële vooruitzichten zo realistisch mogelijk worden weergegeven.

Voor alle gemeenschappelijke regelingen wordt dezelfde financiële prognose gehanteerd, zodat er een consistente basis is voor de financiële planning. Het is belangrijk te benadrukken dat de cijfers in de meerjarenraming prognoses zijn. Dit betekent dat ze gebaseerd zijn op de best beschikbare informatie op dit moment.

De financiële uitgangspunten zijn samengevat in onderstaande tabel.

Verloop gemeentelijke bijdragen		
Bijdrage 2025	**33.583.000**	
Bij: loon- en prijscompensatie 2026 (2,5%)	830.000	
Impuls brandweerzorg	-500.000	
Op peil brengen kapitaalslasten	60.000	
Bijdrage 2026	**33.973.000**	
Bij: loon- en prijscompensatie 2027 (6,3%)	2.150.000	
Op peil brengen kapitaalslasten	60.000	
Bijdrage 2027	**36.183.000**	
Bij: loon- en prijscompensatie 2027 (4,0%)	1.450.000	
Op peil brengen kapitaalslasten	60.000	
Bijdrage 2028	**37.693.000**	
Bij: loon- en prijscompensatie 2028 (3,8%)	1.400.000	
Bijdrage 2029	**39.093.000**	

2. Ontwikkelingen begroting 2026

In de begroting zijn onderstaande ontwikkelingen meegenomen:

2.1 Loon- en prijscompensatie 2026-2029

Voor de bepaling van de kostenstijgingen wordt rekening gehouden met een stijging lonen en prijzen van 2,1 % op basis van de Macro economische verkenning van het Centraal Planbureau[1]. Dit percentage wordt gecorrigeerd conform de uitgangspunten “Samenwerken voor Drenthe” met 0,4%. Hierdoor komt het totale percentage voor loon- en prijscompensatie uit op 2,5%.

In de notitie “Samenwerken voor Drenthe” wordt uitgegaan van een standaard verhouding Loon-/prijsontwikkeling van 70/30. Deze verhouding passen wij ook toe.

[1] De cijfers zijn gebaseerd op de MEV februari 2025.

Cijfers CEP 2025 - Februari 2025	2026	2027	2028	2029
Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers	1,8	5,7	4,6	4,3
Prijs bruto binnenlands product (%)	2,7	2,5	2,6	2,5
Aandeel loonkosten	70%	70%	70%	70%
Aandeel Prijs gerealateerde kosten	30%	30%	30%	30%
Loon- en prijsontwikkeling voor Veiligheidsregio Drenthe	**2,1**	**4,7**	**4,0**	**3,8**
Correctie voorgaande jaren	**0,4**	**1,6**	**-**	**-**
Loon en prijsontwikkeling meenemen in begroting	**2,5**	**6,3**	**4,0**	**3,8**

Daarnaast zijn onderstaande ontwikkelingen opgenomen in de begroting 2026 en verder:

2.2 Eenmalige bijdrage impuls 2024 en 2025

In 2024 en 2025 is een eenmalig impuls ontvangen van € 500.000,- voor een inhaalslag op het gebied van oefenen brandweermensen. Deze bijdrage is in deze begroting weer gecorrigeerd.

2.3 Ontwikkeling kapitaallasten

Op basis van het bestuursbesluit van 23 maart 2016, waarbij destijds de investeringsruimte (€ 850.000,-) is ingezet voor dekking van gestegen lonen en prijzen, worden de gemeentelijke bijdragen vanaf 2019 jaarlijks verhoogd met € 60.000,- voor de toenemende kapitaallasten. Op basis van het eerdergenoemde bedrag zou de verhoging doorlopen tot 2028.

3. Recapitulatie meerjarenraming 2026-2029

Rekening houdende met de uitgangspunten geformuleerd in “Samenwerken voor Drenthe” en de autonome ontwikkeling ziet de meerjarenbegroting er als volgt uit:

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dekkingsbronnen							
Gemeentelijke bijdrage	Baten	31.578	33.583	33.973	36.183	37.693	39.093
Bdur	Baten	6.182	5.836	6.110	6.110	6.110	6.110
Overige inkomsten	Baten	434		707	707	707	707
Saldo baten	**Saldo**	**38.194**	**39.419**	**40.790**	**43.000**	**44.510**	**45.910**
Overige kosten	Lasten	-88	-1.861	-1.139	-2.909	-4.105	-5.259
Heffing vennootschapsbelasting	Lasten	0	0	0			
Onvoorzien	Lasten	0	0	0			
Saldo lasten	**Saldo**	**-88**	**-1.861**	**-1.139**	**-2.909**	**-4.105**	**-5.259**
Totaal aan dekkingsbronnen		**38.106**	**37.558**	**39.651**	**40.091**	**40.405**	**40.651**
Resultaat voor bestemming		**699**	**218**	**752**	**752**	**752**	**752**
Mutatie reserves	L/B	135	-218	-752	-752	-752	-752
Resultaat na bestemming		**834**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Voor een toelichting op de programma’s verwijzen wij naar de verschillende toelichtingen bij in het programmaplan.

Incidentele baten en lasten

In de begroting worden de overtollige middelen die ontvangen worden van het rijk in het kader van versterking Crisisbeheersing groot € 752.000,- in de hiervoor bestemde bestemmingsreserve gestort.

4. Gemeentelijke bijdragen

Rekening houdende met de meerjarenraming ontwikkelen de gemeentelijke bijdragen zich als volgt:

Overzicht gemeentelijke Bijdrage	Aantal inwoners per 1-1-2024	Gemeentelijk bijdrage VRD 2026	Gemeentelijk bijdrage VRD 2027	Gemeentelijk bijdrage VRD 2028	Gemeentelijk bijdrage VRD 2029
Aa en Hunze	25.845	1.952.245	2.082.729	2.171.970	2.254.474
Assen	69.701	4.033.090	4.291.189	4.467.707	4.630.901
Borger-Odoorn	26.014	1.844.979	1.967.177	2.050.750	2.128.015
Coevorden	35.725	2.721.621	2.903.745	3.028.302	3.143.456
De Wolden	24.580	1.664.094	1.773.527	1.848.369	1.917.563
Emmen	109.346	6.752.974	7.190.308	7.489.408	7.765.931
Hoogeveen	56.591	3.274.501	3.484.053	3.627.369	3.759.868
Meppel	35.810	2.057.326	2.188.807	2.278.728	2.361.862
Midden Drenthe	34.092	2.419.241	2.579.487	2.689.082	2.790.404
Noordenveld	31.686	1.998.648	2.128.560	2.217.408	2.299.550
Tynaarlo	34.736	1.967.698	2.093.109	2.178.879	2.258.175
Westerveld	20.003	1.523.703	1.625.664	1.695.396	1.759.864
	504.129	**32.210.121**	**34.308.355**	**35.743.370**	**37.070.063**
Emmen 24 UUR		1.762.879	1.874.645	1.949.631	2.022.937
Totaal		**33.973.000**	**36.183.000**	**37.693.000**	**39.093.000**

Een deel van de gemeentelijke bijdrage wordt verrekend naar het aantal inwoners per gemeente. Hierdoor kunnen kleine onderlinge verschillen in de gemeentelijke bijdrage ontstaan ten opzichte van het voorgaande jaar. De totale gemeentelijke bijdrage voor 2026 bedraagt € 33.973.000,- (conform afspraken uit “Samenwerken voor Drenthe”, bestaande uit € 4.654.600,- (inwonersbijdrage) en € 29.318.400,- (bijdrage brandweerzorg).

5. Geprognosticeerde balans en financiële kengetallen

In het BBV is opgenomen dat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde balans moet worden opgenomen in de begroting. Met het opnemen van deze balans krijgt het bestuur meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

Activa	31-12-24	31-12-25	31-12-26	31-12-27	31-12-28	31-12-29
Vaste Activa						
Materiële vaste activa	32.819.334	31.169.334	30.069.334	28.669.334	30.269.334	33.334.334
Financiele vaste activa	3.270	2.369	1.468	567	0	0
	32.822.604	31.171.703	30.070.802	28.669.901	30.269.334	33.334.334
Vlottende activa						
Vorderingen	3.505.103	1.677.324	1.677.324	5.000.000	1.500.000	1.500.000
Liquide middelen	376.442	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
	3.881.545	1.927.324	1.927.324	5.250.000	1.750.000	1.750.000
Overlopende activa	1.458.560	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000
Totaal	**38.162.709**	**34.349.027**	**33.248.126**	**35.169.901**	**33.269.334**	**36.334.334**
Passiva						
Vaste Passiva						
Bestemmingsreserves	2.267.783	3.101.783	3.614.031	3.420.031	3.226.031	3.226.031
Resultaat bestemming	834.437					
Voorzieningen	3.948.460	3.919.460	3.872.081	3.947.081	3.947.081	3.947.081
Vaste Schulden	26.849.356	23.220.557	19.591.757	25.962.958	21.334.159	21.334.159
Vlottende Passiva						
Kortlopende schulden	4.262.673	4.107.227	6.170.257	1.839.831	4.762.063	7.827.063
Totaal	**38.162.709**	**34.349.027**	**33.248.126**	**35.169.901**	**33.269.334**	**36.334.334**

5.1 Overige Kengetallen

In het BBV staat aangegeven welke overzichten onderdeel van de begroting moeten zijn.
Deze overzichten zijn hieronder opgenomen en toegelicht.

5.1.1 Renteschema

Op basis van de notitie Rente 2017 staat beschreven hoe de rentetoerekening aan het taakveld Treasury vorm moet worden gegeven. Onderstaande tabel bepaalt het renteresultaat.

	2026	2027	2028	2029
Externe rente Lasten	487.949	459.753	431.557	395.310
Externe rente Baten	-473	-473	-473	0
Saldo rentelasten en rentebaten	**487.475**	**459.280**	**431.084**	**395.310**
Aan taakvelden toe te rekenen Rente	487.475	459.280	431.084	395.310
Aan taakvelden toegerekende Rente	487.475	459.280	431.084	395.310
Rente resultaat voor taakveld Treasury	**0**	**0**	**0**	**0**

5.1.2 Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdelingsprincipe van de programma's naar de verplichte taakvelden in de gemeentelijke begrotingen.

Taakvelden		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Nummer	**Omschrijving**	**bedrag**	**bedrag**	**bedrag**	**bedrag**
0.7	Gemeentefonds	33.973	36.183	37.693	39.093
0.5	Algemene dekkingsmiddelen	6.817	6.817	6.817	6.817
	Totaal baten	**40.790**	**43.000**	**44.510**	**45.910**
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	27.041	27.417	27.678	27.870
0.4	Overhead	9.929	9.929	9.929	9.929
0.61	Treasury	-	-	-	-
8.3	Wonen en Bouwen	408	430	445	459
0.8	Overige baten en lasten	2.660	4.472	5.706	6.899
	Totaal lasten	**40.038**	**42.248**	**43.758**	**45.158**
0.10	Reserve mutaties	**752**	**752**	**752**	**752**
0.10	Vennootschapsbelasting	**-**	**-**	**-**	**-**
Totaal resultaat		**-0**	**-0**	**-0**	**0**
Percentage Overhead		**24%**	**23%**	**22%**	**22%**

Toelichting bij tabel Taakvelden:
Onder het taakveld 0.4 Overhead zijn de kosten zoals vermeld in het programma Organisatie opgenomen. Het taakveld 8.3 bestaat uit in deel van de loonkosten Risicobeheersing. In het taakveld 0.8 overige baten en lasten is de het onverdeelde bedrag voor prijsontwikkeling opgenomen.

5.2 Beleidsindicatoren

Tot slot is een vijftal beleidsindicatoren voorgeschreven. De waarden zijn hieronder aangegeven

Beleidsindicatoren	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Formatie	0,41	0,41	0,41	0,41
Fte/ 1000 inwoners				
Bezetting	0,39	0,39	0,39	0,39
Fte/ 1000 inwoners				
Apparaatskosten	24,3	24,3	24,3	24,3
Per inwoner				
Externe inhuur	4,3	4,3	4,3	4,3
Percentage loonkosten				
Overheadkosten	19,7	19,7	19,7	19,7
Per inwoner				
Aantal Inwoners Drenthe	504.129	504.129	504.129	504.129